

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 120.

Anden Session.

48de Møde.

Mandagen den 16de December.

(Forts.)

Orsted (fortsat): Det vilde føre til en overordentlig Vidtløftighed, hvis jeg i dette Dieblik vilde indlade mig paa de mange Grunde, hvorfor jeg troer at nærværende Lovudkast er uantageligt. Adskilligt af hvad der i saa Henseende kunde siges, er desuden allerede sagt af min ærede Sidemand og tildeels ogsaa af den høitærede Justitsminister, ligesom ogsaa en stor Deel af disse Grunde indeholdes i mit Foredrag under Rigsdagens forrige Session. Jeg skal derfor blot gjøre opmærksom paa nogle faa enkelte Punkter.

For det Første vil jeg nævne den Deel af Presseloven, som angaaer de almindelige Bestemmelser angaaende Maaden, hvorpaa Ansvarret skal kunne gøres gjældende imod Pressens Misbrug. I denne Henseende mener jeg især, at der er nogle store Mangler. Saaledes seer jeg ikke, at det er udtalt, at intet Skrift maa trykkes uden hos en berettiget Bogtrykker. Jeg vil antage, at Aarsagen, hvorfor man har anseet dette for overskødig, er det, at, naar en Uberettiget udøver Bogtrykkerier, saa vil han kunne straffes derfor efter de almindelige Love om Næringsvæsenet; men det anseer jeg for at være aldeles utilfredsstillende. Dersom der iøvrigt skal existere Ansvar for Pressens Misbrug, er det høist nødvendigt, at der er en Mand, hvem man under alle Omstændigheder kan holde sig til, og det maa være en etableret Bogtrykker, som har afgivet en eller anden Garantie for, at han er en Mand, til hvem man kan holde sig. Men hemmelige Bogtrykkerier eller Winkelbogtrykkerier ere Noget, som i alle Stater ansees for en stor og farlig Uorden, som paa

det Alvorligste bliver straffet. Saadanne Winkelbogtrykkerier ville sandsynligviis ikke bruges til at trykke vedvarende Blade eller Skrifter eller Bærker af nogen Betydning; men netop enkelte Blade, som gaae ud paa i et bevæget Dieblik at ophidse Massen og bestemme den til at begaae de største Forbrydelser og Udskielser, ville lettelig blive trykte i saadanne Winkelbogtrykkerier. Nu vil man vel sige: ja, dersom Noget i et hemmeligt Bogtrykkeri har trykt eller ladet saadanne Skrifter trykke, saa vil han for disse Skrifthers høist strafværdige Indhold blive draget til Ansvar. Men det er aldeles ikke nok; thi, dersom Winkelbogtrykkerier ikke i og for sig ere forbudne og medføre en Straf, der er nogenlunde alvorlig, saa vil man i mange Tilfælde ikke opdage, hvorfra saadanne trykte Blade komme. Det, at det allerede er en Brøde at udøve Bogtrykkeri, uden at have en Berettigelse dertil, giver dog en Garanti for, at man i paagjældende Tilfælde kan finde den Skyldige, og man vil allerede ved at anlægge og benytte et saadant Bogtrykkeri paadrage sig et Ansvar og en Mistanke; naar derimod hemmelige Bogtrykkerier ikke i sig ere en Forbrydelse, — hvilket, saavidt jeg veed, er noget i alle Stater uhort — saa vil man ligesaa godt kunne udslette hele Presseloven; thi man vil da ikke kunne forebygge det, at der gjennem saadanne Bogtrykkerier udøves de groveste almindelige borgerlige Forbrydelser.

Dernæst finder jeg det høist utilfredsstillende, at der kun er en ubetydelig Straf for, at Bogtrykkerens Navn ikke nævnes paa Skriftet. Det er aldeles nødvendigt, naar et Ansvar skal finde Sted, at Bogtrykkerens Navn maa nævnes paa Skriftet. At Forfatterens, at Forlæggerens, at Udgiiverens Navn skal nævnes, det troer jeg, at man aldeles ikke bør fordre.